

Amaz áldott emlekezetü Néhai Méltóságos

GRÓF LOSONTZI

BANFFI GYÖRGY UR

Erdély Orzága' ditsőséges Gubernatora'
Edes Leányinak,

MÉLTOSÁGOS GROF

BANFFI MÁRIA

UR ASZSZONYNAK,

Néhai Méltóságos Gróf Maros-Németi

GYULAI FERENTZ

Generalis Ur Árva Özvegyének;

Es Isten kegyelméből még életben lévő

Méltóságos Gróf Bethleni

BETLEN ADAM UR

Ö Excellentiája élete kedves Párjának

MÉLTOSÁGOS GROF

BANFFI KLÁRA

UR ASZSZONYNAK,

Kegyesség tüköreinek, Isten Háza nagy Ditsőséginek,
nékem kegyes Pátronáimnak ö Excellentiájoknak!

*Méltóságos Asszonyok! egy Æphræm Syrus nevű É. életü Re-
mete, (ki élt Krístus születése után a' 4-dik száz Eftendőben, és
Syriai nyelven drága munkákat bortsátott mellyek közzül sokak Gö-
rög*

rög nyelvre is fordítottak, és az elődedi Eklésziákban a' közönséges
 Isteni Tíztelet iaején a' Templomokban olvastattanak:) így ír in
 Encomio Psalín. ubi Psalmus adest cum Compunctiōe, ibi &
 Deus una cum Sacr. Angelis, at ubi Diabolicæ cantationes
 sunt, ibi ira Dei, & væ remuneratio risus, ubi Sacri Libri adfunt
 & lectiōnes, ibi iustorum est læticia, & auscultantium Salus.
 Ubi autem Cytharæ & tibiærum cantus atque tripudia perstre-
 punt ibi Virorum pariter, ac Mulierum sunt tenebræ, Diabo-
 lique festum celebratur. Az holott a' 'Sóltárok kegyes indulat-
 tal énekeltetnek ott vagyon az Isten és a' f. Angyalok, de az holott
 az Ördögi énekek (: ferelem énekek :) énekeltetnek, ott az Isten ba-
 rarja és amaz jaj-melley a' testi örömmek meg-jutalmaztatása, az
 holott a' fent könyvek vagynak (: Bibliák :) és olvastatnak ott az
 igazoknak öröme és a' figyelmetesen halgatóknak iávejségek. Az
 holott peáig hegeáülések, szpolájok és tántzolások ballatnak ott
 mind Férfiaknak, mind Asszonyoknak Jetétség vagyon és az Ördö-
 göknek innép fenteltetik. Mikor látom hogy én nálamnál kegyesebb
 és fentebb életü embereknek éppen azon itéletek vagyon a'
 Tántzról és Musikakról, a' mi énnékem ugyan repes a' zivem
 örömömben, én bizony soha gyermekségetől fogva szép he-
 gedü főt Tántz felett nem ballottam, szép tántzot nem láttam,
 soha lelkem meg-háborodása nélkül azokat nem feleltem.
 Imé azért a' Tántzról való rövid elmékedifemet Excellentiá-
 tok Méltóságos neve alatt akartam világ eleiben tenni, mind
 azért mert tudom Excellentiátoknak má nem kell. Mindaz-
 ért hogy oltalmazza Excellentiátok a' rágalmazó nyelvek ellen,
 mert a' világi Asszonyok ellen soha ennél kedvetlenebb maté-
 riát nem vehettem volna-fel, (: a' minthogy mikor el-mondot-
 tam-is ezen prédikationat taláztatott a' ki ezt mondotta:
 talám a' Bibliában nem vólt másSz. Irásbéli hely és más ma-
 téria a' Tántzon kívül :) mind azért hogy Excellentiátokhoz va-
 ló báládatofságomat meg-mutassam A' Beniáminiták amaz bál-
 ványozó Lévitának ki a' 12 Nemzetsége közzé a' bálványozást

bé-vivé Feleségével való irtózatos paráználkodásért mint hogy le-vá-
gátának Birák könyv. 20: 4. az Izraeltől, ezen való bánatjokból e'
mái napig a' 'Sidóság foros Bőjtött tart 24-dik Janu minden eften-
dönként nap estig semmit sem nem evén sem nem iván hogy az Isten
kegyelmezzen-meg nékik e' nagy bünért. Bizony méltó volna e' mi
nemzetünkben kivált az Urak Házában (: honnan mintegy kú-főből
ment-ki a' muskálásnak és ördögi Tántznak főkéása a' köz rendek
közzé:) ha a' kik a' Tántzot kerették, eften-dönként bizonyos
napokon bűjtolnének hogy Isten bocsájsa-meg nékik ezt a'
bünt, mellyet a' Pokolbéli ördögök gyönyörüségek-
re és a' Bálványok tiszteletire jönditottak vala.
Az Ur Isten Excellentiátokat boldog étellel,
virágzó egéjséggel fenyés Uri Hazokkal
's Uri nagy Familiájokkal sok eften-
dökre tarisa-meg.

S Z E N T L E T Z K E :

2Mós. 32: 6. *Le üle a' Nép enni és innya, azután fel-kele-
nek játzodni.*

E L Ö L - J Á R O B E S Z É D :

NEm olvasunk az egész Bibliában nagyobb

botránkozásnak követ mint az Izrael Népének a' Borjú kép-
pel való bálványozását. Nem találunk az egész Bibliában na-
gyobb tüzet, melly annyi keserves *Metamorphosist* változást
hozott volna az Isten Népeére mint ez a' tsapása Istennek mel-
lyet botsátott a' Népre a' Borju-képpel való bálványozásért,
mint egy nagy tsudát úgy hozza Isten ezt elő. Jér. 2: 10, 12.
*Pörtök veletek és a' ti fiaitoknak fiaival azt mondja az Ur Isten.
Menjetek által a' Chittim figetiben és látsátok-meg, és Kédárben-
is küldjetek-el és forgalmatoson vegyétek efeetekben, és látsátok-
meg hogy ha ehez hasonlatos dolgok lettenek-e, hogy ha egyéb
nemzetség el-változtatta-e az ő Isteneit noha azok nem Istenek,
az én Népem pedig el-változtatta az ő Ditsőségét bálványra, Egek
tsudálkozozatok azon és rettenjete-meg. Innen egy kegyes Theo-
logus így áll ehez. Non est in Israel pœna, in qua non sit in cia,
de iniquitate vitali. Nintsen az Izraelen olyan tsapás melyből leg-
atább két ló a' Borjuképpel való bálványozásérti ne esnék. Alkal-
matosága azoknak a' miképpen hogy igen Lomoru; úgy vé-
ge igen firalmas vala, alkalmatoságát lásd-meg az 5-dik B. elő-
járó verlekben. Vége e' volt: Móses le-jövéen Istenből a' Hegy-
ről, meg-látja a' Népnek a' Bálvány előtt való Tántzolását v.
19. Áron meg-bezelli mint volt a' dolog, Móses fergyvert
vezén a' kezében 's azt kiáltja: a' ki a' Jehováé álljon mellém,
fegyvert vönek kezekben a' Lévi Fiai, Móses mellé állának,*

Atyjokat, Atyjokfiat, Gyermekeket, (: úgy mutatja a' dolog :) kemény válogatás nélkül ölték vágták míg nem 3000 Férfiakat meg-ölelének ezen tántzoló közzül. 2. Móses a' két Táblákat mellyeket Isten maga irt vala-meg, öfve rontá 's elhaljigálá mutatván azzal erre hogy ez a' Nép nem méltó arra hogy Isten véle szövetséget tartson, hanem inkább hogy végső el-puſztulásra juttassa. 3. A' tűznek és felhőnek oklopa ki méne a' Táborból a' Sátorral egyben melly nem kitsin ditsősége vala eddig az Isten Népeének, melly dologban mint egy tükörben e' volt előnkben téve: Hogy ez a' Nép már tisztátalan mint a' ki az ördögök játékát játszodta és a' bálványok tiszteletiben gyönyörködtette lelkét, és már arra nem méltó hogy az Isten közöttök lakozzék.

Nem kevésé botránkoztat meg ma is ez fok Embereket: Mimódon lehet az, hogy ez az Isten előtt eddig olyan kedves, Isten Oskolájában jól tanult Nép az igaz Isten helyet a' Borjut vagy Ökröt imádtá? De jegyezzük-meg: Soha bizony ez a' Nép azt a' Borjut vagy Ökröt nem imádtá, mint a' ki fêmeivel látta hogy a' vizet nem ez változtatta vérré Egyiptomban, az első fülötteket nem ez ölte-meg, a' porból békákat tetveket nem ez teremtett, a' Tengert nem ez változtatta két-felé és a' több tsudákat-is mellyeket láttanak a' ki jövetelkor nem ez tette, mert akkor még a' 'Sidó AÉLonyoknak nyakokban arany lántz, fülökben arany függő, karjkon arany peretzek valának, és az után azokból önteté Aron a' Bornyu képet, azért ez a' Nép itt nem az első hanem a' második parantsolat ellen vétkezett, olly eszköz által tisztelven az igaz Itent mellyet nem parantsolt söt erőfősan meg-tiltott volt Isten, Itt főkák azt-is kérdezni foka, hát Aron vétkezetté itt e' Bornyu képnek tsinalásával? Sokan igyekezik óltalmazni ez nagy és fent Embernek tselekedeteit. 1. Mert a' Nép fel költ ellene és öfve zendülven kénkerítve kénkerítettek

tették e' dolgra haraggal és indulattal így szólván : *Tsinálj Isteneket minékiünk.* 'sa' t. 2. Hogy Aron az arany lántzokat, peretzeket és függöket kívánta a' 'Sidóktól, nem azért tselekedte mintha jóvá hagyta volna azoknak bálványozásra tzelozó akaratjokat, hanem ezt gondolja vala hogy így azoknak akaratjokat könnyen el fordithatná 's meg-változtathatná, kik-is kézebbek lennének bálvány Isten nélkül lenni mint sem azokat az arany peretzeket, lántzokat és drága függöket testekről oda adni, annyival-is inkább mert azok a' drága ekefségek nem tulajdoni voltanak ö nekik, hanem mikor ki-jöttek Egyiptomból ezek harmad napi Innep szentelésre kérték vala el az Egyiptombéliektől harmad nap mulva való vízfa adásnak ligája alatt. már mikor így gondolkoztak az Izraeliták hogy ö nékik vízfa kell menniek Egyiptomba harmad nap mulva ha vízfa nem adhatnák nem tsak bestelenségekre hanem vezedelmekre szolgálna és gonoszbul lenne utolsó állapotjok az eddig valónál is, melly szérént kézebbek lennének elébbeni bálványozó szandékokat le-tenni mint sem még-is tovább vinni.

3. Hogy ökor formán öntette, nem azért tselekedte mintha az Egyiptusok Apis vagy Serapis nevü ökor formában tiszteltetett Isteneket akarná imádatni, hanem mikor ilyen alá való állatnak formájára mellyen akár melly szegény Ember uralkodik formálta az ö kívánságok szérént való Istent, szegyenlenék-meg magokat és hagynának békét a' bálványozásnak.

4. Mikor egyben gyűjtven a' Népet így szöllitja-meg: Imhol vagynak öh Izrael a' re Isteneid (: ha kettö volt a' borju kép mellyet én nem hiszek :) kik tégedet ki-hoztanak Egyiptomból, ezt akarja mondani 's ez az elméje: Izrael láttad-e mit csinála Egyiptomban a' re Istened és az én Istenem? jut-e ezedben hogy az a' vizet vérré, a' port békákká változtatá, az Egyiptombéli első szülötteket mind az Emberek, mind a'

Barmok közzül egy éjtzaka meg-ölé, de mi közzülünk még haja szála sem esett-el senkinek, harmad napig olyan fetétséget támasztott mellyben sem tűz, sem fővétnekek nem világolhattak, irtóztató ördögi jelenések *spectrumok* láttattak mellyekben azt gondolja vala a' Fegény Egyiptomi Ember hogy már régen a' Pokolra ala szállott, a' mi Házainkban pedig semmi fetétség nem vólt, jut-é ezedben a' nagy Tengert miképpen válastá két-felé hogy mi mindnyájan száraz lábbal által költözénk azon, de mikor utánnunk indula Faraho azon úton hogy viztza vigyen egész Országával belé vesse, emlekezel-é arról mikor kenyerünk a' puftában nem vólna, az Egből mint adott Mennyei kenyeret, mikor vizünk nem vólna, a' sovány köziklából mint adott bőv vizet? ez az ökor tselekedte-é ezeket, ha ez, ám lálsad imádjad, ha pedig nem ez meg-lásd mit tselekezel hogy az Izraelnek szent Istenét meg ne bozontsád. Jól vagyon, bizony én a' szentekről a' régi szent Emberekről *irreverenter* szóllani nagy bűnnek tartom, de hogy Aron ebben a' dologban maga menthetetlen légyen, azt nem hiszem.

1. Mert nem szabad gonoszt tselekednünk (: a' mint az Apostol tanit :) hogy abból jó következék.

2. Ha száfzor meg-halhatot vólna, száfzor meg-kellett vólna inkább halni mint sem a' Népnek illy veszedelmes *Consequentia*ju kívánságára csak szin-mutatásból-is rá hajlani.

3. Mert a' Móses és Aron *authoritás*ával igazgattatik vala ez a' Nép, szintén olyan Fejedelmi hatalma vólt itt Aronnak mint Mósesnek, azért *authoritással* kell vala élni, meg-mutatván hogy nem ő tartozik a' Néptől, hanem a' Nép ő tőlle hallgarni.

4. Jegyezzétek-meg szorgalmatoson a' mi vagyon Móses 5K. 9: 20. *Sőt még az Aronra is felette igen meg-baragutt az UR, és el-akará ötet-is vesztetni: de ugyan akkor (: Móses mondja :) imádkozom Aronért-is.*

Mitsoda tisztelettel tiszteltetett már ez a' Bálvány ügy írja Mófes, *Le üle a' Nép enni és inya, az után fel-kelének játszodni.* Mi értefsék a' játékon Mófes maga magyarázza *ψ. 19.* és mikor közelgetett volna a' táborhoz, látá a' borju képet és a' tántzolásokat.

M A G Y A R Á Z Á T.

Hol vette a' Nép ezt a' bálványozó tiszteletet halgafsátok-meg, a' Pogányoknál, elsöben Görögöknél azután Rómia-aknál négy féle játékok voltak mellyekkel szokták vala Bálvány Isteneket tisztelni. 1. Fegyverrel. 2. Pálya-futással. 3. Musikálásal. 4. Tántzolásal, mellyekből Éepen ki-jö hogy ez a' játék mint Mófes nyilván írja a' 19-*ŷ*ben nem egyéb hanem TÁNTZOLÁS volt. **Soholt nem látom az egész Bibliában hogy valaha az Isten Népe tántzolt volna, mert már akkor mikor tántzolt, nem volt Isten Népe, meg-is ölé az Isten mind öket a' Josue és Káleb Háza népén kívül, kik-is el-hízem hogy bizony nem elegyítették magokat ez nagy bünben, ha kételenségből nézték-is, már többet mondok: Sohult a' Bibliában nem látjuk hogy tsak egy Istent-félö Ember-is tántzolt volna, tudom a' gondolatodat 's majd meg felelek rá; a' mint ki-nyomozhatjuk: Leg első tántzolóok voltak a' Viz-özön előtt való Emberek, meg-is fizettek érlette. Második rendbéli tántzolóok amaz minden testi gyönyörüségben élő *lascivus* fajtalan emberek a' Sodomabéliek hozzá tartozó Gomora Adama Séboim és Soárbéliek kiket az bünért tüzes kénköves esövel sülyezte-ela' szent Isten, innen már közönségesen minden hitetleneknek kedves tsemegéjek volt a' Tántz. Jóh. 21: 7-9, 11. *Mi az oka hogy a' gonoszok jó egészségben élnek, vénséget érnek, jó erővel birnak. Az ö házok bekelességes feleletmül, és az Istennek veszteje nintsen ö rajtok. Az ö apró fiokat mint a' sereg jubokat úgy botsátják-ki és az ö magzatjuk tántzolnak.* Negyedik rendbéli Tántzot itt az Izrael Népében tanállyuk-fel, Ábrahám felöl írja**

Móses mikor Isákot a' Tsetstől el-választotta nagy vendégséget készítet de femmi tántzról nem emlekezik. Isák házaságát ugyan Móses írja-le, de emlekezeti fints a' Tántznak. Jákób az ő Atyjafiának Lábánnak két Leányát Leát és Rákhelt veziel feleségül sohult nintsen tántz. Mát. 14: A' Hérodés Házában a' Herodiás leánya Tántza ada okot hogy amaz nagy É: Embernek a' Kereztelő Jánosnak feje vétették. Kristus Urunk Éülete előt 713. Éztendökkel Numa Pompiliás Római nagy Király a' Mars tífteletire ki-is igen nagy Ézentséggel tífteletett a' Rómaiaktól 12 tántzoló Papokat hozatott Rómában kik-is minden napon bizonyos órában nem egyéb Ézentséggel hanem tántzolásal tífteleték a' Márs Istent, jobban mondom a' Bálványt, ugyan a' Rómaiak felöl olvassuk hogy Kristus Éülete után mint egy 261 Éztendökkel midön Rómában igen nagy Pestis uralkodnék, Hetruriából hires tanult és mesterségesen tántzolni tudó embereket vitettek Rómában és a' Pogányoknak minden Isteneit (: kiket a' Rómaiak akkor mint az Athénásbéliek a' Sz. Pál Apostol idejében imádnak vala:) Éüntelen való tántzolásal tífteletik és engeztelik vala.

Plato a' kit az íráfok neveznek Divinus Platonak, a' maga idejében élő minden emberek felett leg böltsebb ember, Ditsir ugyan és igen jóvall egy féle tántzot de azt nevezi *Saltatio* Polemikanak, mellyben a' vitézségre készítettek az Ifjak testeknek kivált láboknak 's derekoknak bizonyos regularis gyakorlásokkal és Éökdétselések által ugy mindazonáltal hogy itt sem AÉzonyok sem Leányok nem vóltanak hanem tsak magok az Hadakozásra 's Vitézségre kézüöl Ifjak, *Quintilianus-is Lib. 1. Orat. Instit.* írja a' Lacedemoniusok felöl, hogy ezek az emberek az ő Fiokat igen gyakorlották a' tántzolatokban, hogy ütközetre vagy ostromra mikor kellek menniek a' tsudálatos serénység és ugrándozás által az ellenség fegyverét könnyü és Éép serénységgel el-távoztathatnák, de ebben sem vóltanak

tanak AÉZonyok vagy Leányok hanem tsak az hartzra kézfülő Ifjak, melly tántzolásokban-is mintegy meg-fentelték magokat hogy az ellenség ne árthasson nékiek mert a' mint ugyan *Plato l. 2. De Legibus* ír: Minden Isteneknek külömb külömb tántzok voltak fenteltetve, és egy Isten se volt a' Pogányok között a' kit bizonyos időbē külömb külömb tántzokkal ne tífeltetek volna. Ihol vagyon már a' mint hallók eredeti a' Tántznak. Azt mondod: én Kerefityén ember vagyok és nem a' Pogányok Isteneit tíftelem az én tántzommal, hanem magamat mulatom azért nem vétkezem.

F. Azt kérdem én vagyon-e olyan ujjá fületett Ifjú akár Férjfi, akár AÉZony vagy Leány a' ki a' tántznak mesterségét jól tudja hogy kevélység nélkül tántzoljon, én bizony nem hízem, mert leg-alább fejét, derekát, lábait ugy igyekezi regulázni hogy a' nézőktől valami ditséretet vehessen mint *Mát. 14:* A' Herodes leányát ditsirik vala a' Herodes vendégi modos és lép tántzáért, ihol a' haÉzontalanság, ihol a' kevélység, a' melly mind kettő bün, nem magamtól mondom nézd-meg. *Esa. 3: 17, 18.* mit utál Isten a' tántzban. *Annak felette azt mondja az UR: Mivelbogy a' Sionnak leányi fel-fuvalkoddanak, és fel-emelt nyakkal járnak, és femekkel pillognak, idestova porofkálván járnak, és lábokkal nagy zengést-bongást fereznek. Azért az UR meg-kopafítja a' Sion leányinak tetejeket, és az UR az ő femérmeket meg-mezíteleníti.* Cicero Pogány volt nézd-meg még-is mit mond az ilyen AÉZonyok 's leányokkal való tántzolástól. *Orat. pro Murana. Nemo (altat) sobrius nisi forte insanit.* Senki mig jozan hanemha meg-bolondult nem tántzol. De fóljunk a' lélekre, hová lehet nagyobb bolond mint a' ki indulatit nem tudja zabolán hordozni? azt pediglen tenki nem tagadhatja hogy az Ifjak között való tántzolásban sokkor feminel való hunyorítás ne volna már pediglen tudjuk: *impudicus oculus impudici cordis est prænuntius*, a' femtelen fem a' femtelen

len Éivnek hopmestere, bizony nem mégyen e' véghez gonofz
 gondolatok és buja kivánságok nélkül, nints-é hát vétek tánt-
 zolásodban mond-meg lelked esnéreti *suffragiumával*? *Cbri-*
ostomus Homilia 49. Midön a' Herodiás leánya tántzáról áll így ir:
Herodes tántzoló leányának orfágának felét igiri, de a' Kerefityén
emberek mikor tántzolnak nem orfágoknak felét, nem a' más emberek
fejét; hanem a' magok lelkeket adják a' veszedelemre, utánna téfi
mert az ilyen tántzolásokban az Ördög együtt tántzol a' több tántzo-
ló személyekkel. Oh Kerefityén ember ha látnád Zeineiddel hogy
 egy Hohér veletek tántzol vallyon nem el-hagynád-é annál ked-
 vesébb tántzodat-is? Mennyivel inkább mikor tudod hogy a'
 lelkednek testednek Hohéra az ördög veled tántzol nem téf-é
 fogadást lelkedben hogy soha többé nem tántzolj? Meg-telleye-
 sitem mára' mit feilyebb igrtem vala. Azt mondod: Dávid-is
 tántzolt. F. En fégyellem mikor a' É. irást olvasott ember
 így áll, mert Dávid azok férent a' mellyeket mia' Tántzról
 mondunk? olyan tántzal a' minémüvel ma foztak tántzolni
 a' tántzoló személyek, soha bizony nem tántzolt, más valaki-
 nek lelki örömének ki-mutatására ugrani más AÉfzonyoknak
 leányoknak kezeket fogni, lábait bizonyos noták férent régu-
 lázni és akképpen tántzolni, más jó lakás közben vagy után
 a' bor és musika fé mellett bizonyos kótákra lábait emelgetni
 rakogatni, más ismét Isten lelkétől illetetvén buzgóván örülni,
 és azért külső belső érzékenségekben meg-indulni's meg-moz-
 dulni valakinek, ilyen volt a' Dávidé. De 2. a' Dávid örö-
 mében való tombolása egyenes typus példa volt a' jövendökre,
 melly-is akkor tölt-bé mikor a' Kristus az Egekben fel-menyén
 ült É. Atyjának jóbjára, és a' É. Lelket el-küldvén az Apolto-
 lok külömb külömb nyelveken prédikálván az Isten nagyságos
 dolgait, örömmel, tombolással bé töltötték az egész földet,
 a' honnan Mikál a' Dávid Felesége Saul leánya mikor nevette és
 tsufolta Dávidot, typusa példája volt a' külömb külömb nyel-
 veken

veken prédikálót és azért örvendező É. Apostolokat megtsufoló 'Sidóknak, kik így zollanak vala Tsel. 2: 13. *Ezek édes bortól réfeggettenek meg.*

3. Vegyük-fel a' É. nyelvet mellyen ez a' Dávid tántza ki-iratott 2Sam. 6: 14. *וְדָוִד מְרַכֵּר בְּכָל-עֵץ* & *David Saltabit* /a
in omni robore. Az LXX. Görög fordítók Érént kiket *Hieronimus* a' *Vulgataban* (: a' mint hívjuk:) követett. *Et David saltabat totis viribus ante Dominum, Es Dávid ugrik vala bellyben bagyom, jó értelemben a' Éót: és Dávid tántzol vala minden erejében vagy erejéből az. Ur előtt.* Már pediglen azt tudjuk hogy a' regularis tántzó ember bizony nem minden erejéből tántzol mert az már nem volna regularis tántz, hogy Éökjék ugordják minden erejéből és így magát tsuffa tegye, ide tézem ezt-is, ettől a' *Radix*től mellyel itt él a' Sz. Lélek illy Éók véÉnek eredetet mellyek közzül némellyik téÉen gyenge Báránykákat kik ta-vaÉÉal ugrándozni és a' legelő helyen Éökdösni Éoktanak, de nem mondhatjuk hogy azok tántzolnak.

2. Posta lovakat kik gyakorta nyargalással és mintegy ugráissal Éoktak menni hogy tzélljokat hamarébb el-érjék. ha nem mondhatjuk ezeknek ugráfokat nyargalásfokat tántzolásnak bizony a' Dávid Éökését sem mondhatjuk Tántzolásnak. Ugy tetÉik jó Tántzó Éemélyek, ha más példát nem adtok előmben, igiretem Éérént meg-feleltem, eredj immár tántzolni ha vagy bolondnak Cicero Éérént, vagy baromnak a' 'Sidó Éónak ereje Éérént vagy bálvány imádónak a' tántznak eredeti Éérént, vagy ördögökkel tántzólnak *Chrisostomus* Éérént nem tartod magadat.

T U D O M Á N Y:

Nem tsak a' bálványozik ki az egy élő Istenen kívül a' ki a' Mennyet Földet Tengereket teremtette más Istent imád ki ezeket nem teremtette; hanem az-is bálványozik a' ki az igaz Istent olly utakon,

olly eszközök által imádja tiszteli mellyeket Isten korossan meg-tiltott, kik közzül ba nem első, nem-is utolsó a' Tántzoló semély.

Meg-mondottam vala a' magyarázatban hogy az Izrael népe a' Borju képpel való bálványozásba és annak tiszteletire kézfiterett tántzolásban nem az első hanem a' második parantsolat ellen vétkezett. *Dan. 3.* Sidrák, Misák, Abednégo, ha magokat meg-hajtották volna-is az álló kép előtt a' parantsolat férent, bizony az igaz Istent azzal meg nem tagadták volna, még-is mivel meg-volt írva: *Ne tsinálj te magadnak saragott képet hogy az előtt meg-hajolj.* A' halált vagy égő kementzét választották inkább mint sem annak meg-hajoljanak, azt tudjuk: magok a' Pogányok-is nem hitték azokat a' Jupiter Márs Mercurius és több képeket Isteneknek lenni hanem úgy hittének és értet-tenek azokról, hogy azok az Istenek a' kiknek képei azok az Egekben vagynak. *Dan. 2: 11. Tsel. 14: 12.* A' Lisrabéliek a' Jupiter és Mercurius képeket tartják 's tisztelik vala de magok-ról Jupiter és Mercuriusról úgy hittének mint a' kik az Egekben vagynak, mint mikor Pál és Barnabas amaz Anya méhétől fogván Sántát meg-gyógyították egy szóval: Bikákat koforuzá-nak-meg, hogy meg-áldoznák nékiek mert így szólnak vala hogy Jupiter és Mercurius szállottak alá az Égből. Ama' szent életü *Athanasius a' Pogányok ellen való Orátiojában írja hogy azok magokat ezzel mentették hogy az ő nállok való képek az emberek előtt olyvak mint a' Könyvek, mellyek által tanulhatnak és tudhat-nak valamit az Istenről.*

Innen tanul-meg már azt: Akármelley titkoson vétkezzék valaki ezen a' világon mind ezek világofságra jönnek, és a' jutalom is a' Érent adatik amaz nagy és igaz Birótól. *Dan. 7: 9, 10. Mát. 12: 36. Tit. K. 19.* Azt mondja É. János Apostol: Látott egy Angyalt állani a' Napban ki nagy fel-szóval kiálta. Gyülje-tek egyben Egnek minden madarai, a' nagy Istennek Vatsorájára, hogy egyétek a' Királyoknak hufokat Hadnagyoknak és erőfseknek hufokat.

Ezeknek

A L K A L M A Z T A T Á S :

Ezeknek alkalmatosságával serkentetünk a' kegyesség gyakorlására és e' világ mulandó gyönyörűségeiknek meg-utálására. Azt mindnyájunknak tudnunk kell hogy az Isten egy nagy Gyüleést hirdet e' Világnak utolsó estvéjén, e' Föld kerek-ségén lakozó minden Népeknek Nemzetségeknek ide kell gyülni innen bizony a' Magyar-is nem marad ki, a' Halottaknak felkell támadni, minden Koporsók akkor meg-nyílnak, itt nyitattatnak-meg Istennek amaz négy Könyvei: Itletnek Könyve, Életnek Könyve, Isten mindentudóságának Könyve, Lelki-Esméretnek Könyve, itt lézen az Hivőknek és hitetleneknek, Juhoknak, Gödölyéknek egymástól el-választások *Mát. 25: lásd-meg.* E' világon míg élünk, e' Sárházban míg sátorozunk, a' Jók a' gonoszokkal, a' Hivők a' Hitetlenekkel, a' tiszta életűek a' paráznákkal együtt mulatoznak, de valamikor Isten ezeket a' Könyveket meg nyitja; itt már ki mint élt, ki mint foglalta az Istent, titkoson ki paráználkodott, ki-rágalmazta ártatlan felebarátját, világ eleiben terjed, le-vonhatja itt Isten az áll ortzát, és minden gondolatunkról minden tselekedtünkről akár titkosok, akár nyilván-valók vóltanak, Éamot vézen az egész világ előtt. *Tit. K. 20: 11, 12 Mát. 12: 36. De mondom tinéktek, akármi hivalkodó beszédet szóllyanak az emberek, fámot adnak arról az itéletnek napján.* Hol van több hivalkodó beszéd és hijáavalóság mint a' tántzolásban, meredé hát mondani hogy nem vétkezel mert csak magadot mulatod a' tántzal, néha titkon suttogva a' két tántzoló személyek között, néha nyilván a' sok hazfontalan kiáltások között, egyik ditsiri mint a' Herodiás leánya tántzát a' vendégek, másik gyalazza mint Isten bozontó játékot, vajha mindnyájan ezt ezekben vennék. Itt állanak e' Világ Itelő Birája a' Krisztus jobb keze felől Abel a' a' Krisztus érdemében hivőkkel, Ábrahám az Isten parantsolatjához való engedelmesekkel, József a' tiszta életűekkel, Jób és Mó-

ses az Isten' látogatását békefészes türelssel viselőkkal, Illyés és Eliséus az Isten több hűséges szolgaival az Evangyélisák és 12. Apostolok a' Mártynomokkal kik a' Jésus Nevéért és tudományáért meg-ölettetek. Bal kéz felől: Kain a' gyilkosokkal nagy Hérodos az ártatlan vérontásban gyönyörködökkel. Agrippa a' a' Krittus Tanítványinak üldözöivel, Jóas az igazságot ki-mondó Papoknak gyilkosival. Itt állanak az Isten szolgainak tsufolói, itt állanak e' világon a' sok tántzolásokban telhetetlenül bujálkodó emberek kiknek az Isteni 12. tisztelet, a' Könyörgések és Biblia olvasások helljett inkább kellett az Ifjak közt való musika és tántz.

Tisztünk ez: Kerefsük hát szorgalmatoson az életnek könyvét hogy abban találjuk nevünket bé-irva. De hol kerefsük? Némellyek a' sok drága könyveknek keresésében fáradhatatlannok, némellyek egész életüket azon fáradszják, hogy tisztességet és tisztességet magoknak szerezzenek, mások éjjet napot egyé téznek hogy meg-gazdagodhassanak, De ha ez életnek könyvét meg nem szertettük és abban nevünk bé irattatva nintsen tudományunk semmi, Ditsőségünk *vanitas*, tisztességünk 's tisztességünk merő minket meg-eméztő Viperá, a' Viperá felől írják a' természet vizsgálók, az olyan Kigyó a' ki soha fiait e' világra nem hozza, hanem hasát annyoknak a' Viperá kölykek ki rágják's annyok halálával jönnek mindenkor e' világra. Bizony e' világi múlandó gyönyörőségek olyan Viperák kiknek gyümölsök valamikor születtetnek hogy így mondjam a' szülo annyoknak halálokkal jönnek e' világra. Ez életnek Könyvét ha akarod keresni nem máfutt hanem az igaz Eklésianak Bibliopoli-umában keresd, a' 12. Irásban találjuk meg az életet a' Kristust, ebben az életnek befédét, ebben ismét az életre vezető utat, az Isten Törvényét, ebben az örök életet. *Ján 5: 19.* Tudakozzátok az irásokat mert úgy tetzik ebben nagyon tinétek örök életetek, Ámen.